

Sisällys

Pääkirjoitus.....	s.4
Nucleofection.....	s.5
Pohojalaasta viisautta - Pentti Yli-Jokipii.....	s.6
Puheenjohtajalta.....	s.8
Kirjoja, kirjoja, kirjoja.....	s.10
Lukupiiri TOP 10.....	s.12
A night at the movies.....	s.13
Ryssänmäen pakolaiset.....	s.16
Lyhyesti.....	s.20
Sinne ja takaisin.....	s.21
Gonzoreportaasi.....	s.23
Kolumni.....	s.27
150 vuotta kehitystä.....	s.30
Luentotaidetta.....	s.34
“Hei, meil on sairaan kivaa just ny!”	s.35

FAABELI I/09

Faabeli on Turun yliopiston biologian ja maantieteen opiskelijoiden ainejärjestön Synapsi ry:n julkaisu. Lehti ilmestyy lukuvuoden aikana kaksi kertaa, keväällä ja syksyllä.

Osoite:

Synapsi ry, Biologian laitos 20014
Turun yliopisto

Sähköposti:

synapsi@lists.utu.fi

Web:

<http://synapsi.utu.fi>

Päätoimittajat:

Maija Holma, mkholm@utu.fi
Kalle Laitila, kalait@utu.fi

Ulkoasu ja taitto:

Maija Holma ja Kalle Laitila

Toimitus ja avustajat:

Oili Kokkonen, Tiina Laiterä, Tikli
Loivaranta, Moona Rahikainen,
Janina Stauffer, Ilpo Tammi,

Valokuvat:

Maija Holma, Jaakko Ilvonen, Kalle
Laitila, Moona Rahikainen, Janina
Stauffer, Ilona Välimaa

Kannen kuva:

Oili Kokkonen

Levikki:

200

Paino:

Painosalama Oy, Turku

Kiitokset:

Irma Saloniemelle ja Timo Vuorisalolle haastattelusta, sekä Oili Kokkoselle piirroksista.

JONKUN MAJOR-HEMMON KERTOMAA

Hello, eeeee! And welcome to see my new magazine, eaghgeah. Houp jyy enzöi ti ahtiklas.

Viime päivinä Juhani Tammisesta on muodostunut yksi henkilökohtaisista sankareistani. One of the "Great Dudes". Youtube-sivustolla on nähtävissä Tamin haastattelu päättyneen nousukarsintasarjan jälkeen. Kyytiä saa koko universumi. Ja erityisesti mediäväki.

Vaikka kyseessä on niinkin vähäpätöinen asia kuin jääkiekko, on Tamin roolisuoritus megaluokan Oscar-pystin arvoinen. Jos ikimaailmassa itselleni tulee hitonmoinen avautumisen tarve jatkossa, on tuo Tamin pauhaus jotain sellaista, mihin tähdätä.

Toisaalta kauas ei jää Michael Douglas elokuvassa Falling Down. Kenenkään ei kuitenkaan kannata huolestua äskeisen lauseen viitekehuksesta. Jos joku ei tajunnut mitään, vielä parempi.

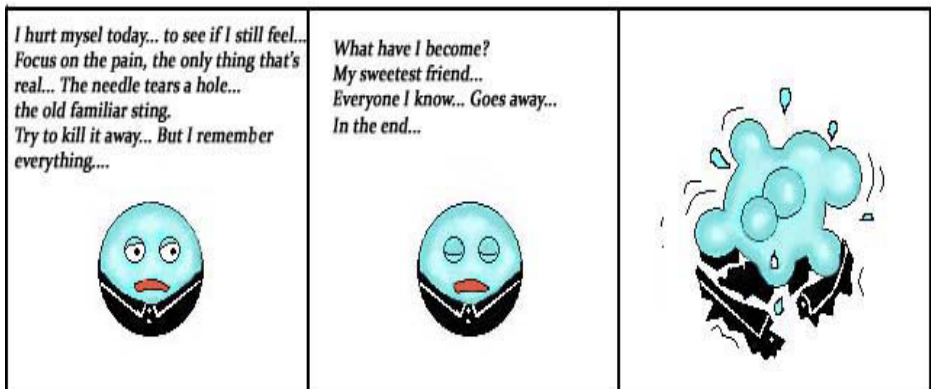
Olen myös ihailnut Orson Wellesia jo useamman vuoden. Ainutlaatuinen näyttelijä, joka myöhemmin vuosinaan esiintyi myös lukuisissa mainoksissa. Yhden kerran Orson ilmeisesti tympään-tyi yleisesti kaikkialla vallitsevaan lähyhyteen ja veti ikimuistoiset tumut kuvaustilanteessa Paul Massonin kustannuksella. Olin täysin myyty nähtyäni kyseistä kuvamateriaalia. Nauroin kirjaimellisesti vedet silmissä. Orson The Man!

Jos joskus tulee tarve avautua, tee se siis kunnolla. Anna kaiken ryöpsähtää ulos. Paikasta riippumatta. Yleensä kyse on kuitenkin yleisesti tiedostetuista epäkohdista, joista kukaan ei kuitenkaan uskalla sanoa mitään. Ja vaikeneminenhan on nyky-yhteiskunnassa säällittävän yleistä. Ei haittaa, vaikka menettäisit työpaikkasi,

se saattaa olla vain osoitus johtoportaan luonteen heikkoudesta, ja siitä johtuvasta tavasta lakaista ongelmat maton alle. Jos näin käy jatkossakin, kenties työelämä masentavine normeineen ei vain ole juuri sinua varten. Ainakaan täystoimisesti. Tällöin tulee keskittyä niihin asioihin, jotka todella kiinnostavat itseä eniten. Sivistä itseäsi mahdollisimman paljon. Ole luova. Pyhitä aikaa levolle ja fiilistelylle. Painu huitsin nevadaan, jos ympäristösi turhauttaa. Kato Big Lebowski, niin hiffaat.

-Mufasa

Nucleofection - the day after

Part 2. After nucleofection. Apoptosis induced by the lack of cell-cell interactions.

POHOJAALAISTA VIISAUTTA – PENTTI YLI-JOKIPII

Teksti: Tikli Loivaranta

Maantieteen laitoksen kulttuurimaantieteen professori Pentti Yli-Jokipii jäi eläkkeelle helmikuun lopussa ja piti koskettavan jäähyväisluentonsa täydelle Tauno Nurmela –salille. Luento kuuntelemaan tulleet eivät joutuneet pettymään odotuksiinsa; Yli-Jokipii ripotteli vaiherikkaan elämäkertansa väleihin myös huumoria, viisautta ja runollisuutta. Ja tietenkin itsekehua, vaikka pohjalaisten sanonnan mukaan ”se ei oo kehumista kun on itte tehnyt”!

Luento oli tullut kuuntelemaan jopa äitini, jonka gradun aiheen valinnassa Pentti oli ollut mukana 1970-luvulla. Pentin ura olikin ollut pitkä ja vaiherikas. Hän syntyi Pohjanmaalle Jokipiin kylään. Tarkoituksena oli, että hänestä olisi tullut nahkapajan työläinen, mutta haju oli niin kuvottava, että se ajoi miehen akateemiselle uralle kauas nahkapajoista. Väitöskirjansa tiimoilta Pentti tosin palasi Pohjanmaan pienteollisuusyrityksiä tutkimaan. Yli 40-vuotisen (!) professorinuransa aikana hän toimi Helsingin yliopistossa, Turun Kauppakorkeakoulussa ja Turun yliopistossa. Yli-Jokipiin alaa ovat kulttuurimaantiede, kartografia, aluesuunnittelu ja aluepolitiikka. Tutkimuksen ja opetuksen lisäksi hän oli monessa mukana, mm. tiede- ja korkeakoulupolitiikassa. Hänen asiantuntemuksensa tuli tunnetuksi laaja-alaisesti Suomessa sekä myös ulkomailla; pääsipä hän tapaamaan Englannin kuninkaallisiakin. Tutkimusta hän teki myös Amerikassa, josta hänen ”pölyttyneet teoriansa ja liian suuret kuvansa” ovat varmaankin osittain peräisin.

Vaikka kaikki opiskelijat eivät näistä teorioista palautteesta päätellen pitäneetkään, niin Pentti sai opiskelijoiden suosion puolelleen. Kertaakaan ei powerpointteja nähty, ja ehkä juuri siksi huomio ei herpaantunut juuri koskaan. Välillä tunnelma tosin oli unenomainen Pentin alkaessa runoilla aamuautereen ensimmäisistä kultaisista kastepisarosta niityllä. Joskus koko luentosalin tunnelma tiivistyi kastepisteeseen, kun Pentti liikuttui lähes kyyneliin. Myös jäähyväisluennollaan professori oli tunteella mukana.

Luennon jälkeen TYYn kuoro lauloi Pentille ja yliopiston rehtori esitti tervehdyksensä. Kahvit tarjoiltiin Myssyssä ja Silinterissä, jossa Pentti otti myös lahjat vastaan. Synapsilta hän sai lahjaksi lasisen taulun, jossa oli Suomen kuva, ja josta Pentti piti kovasti.

Rehtorilta ja yliopistolta Pentti sai lahjaksi Aboa Vetus et nova – kirjan, joka on Daniel Jusleniuksen väitöskirja Turun Akatemiasta 1700- vuodelta. Osuvasti Pentti olikin luennollaan viitannut Suomen ensimmäiseen Turun Akatemian filosofian professoriin, Michael Wexionukseen ja hänen mietelmiinsä viisaudesta:

"Kaikkien ihmistoimien sääntönä on oltava, että valitaan hyvä ja vältetään paha. Sen takia moraalifilosofit ovat antaneet viisaudelle kolminkertaisen silmän: muistin, jolla se tarkastelee mennyttä, ymmärryksen, jolla se tarkastelee nykyhetkeä, ja huolenpidon, jolla se tarkastelee tulevaa."

Viisas mies se Penttikin on. Sillä päällä ja vartalolla voi vaikka eläkepäiviensä ratoksi kulkea kadulla hopeinen Fennia kaulassa.

IDENTTISET KAKSOSET

Moona Rahikainen

Paul McCartney

PUHEENJOHTAJALTA

Kevätlukukausi viimotti vauhdilla ohi ja samalla puheenjohtajuuskauteni on jo lähes puolivälissä. Synapsi ry on tuonut elämäni paljon. Olen oppinut uutta, tutustunut uusiin ihmisiin ja koen pystyväni vaikuttamaan opiskelijoiden vapaa-ajan tarjontaan ja koulutukseen. Mitä sinulle merkitsee Synapsi ry:n jäsenyys? Mitä saat vastineeksi jäsenmaksustasi?

Synapsi ry:n tulisi olla kaikkia biologian ja maantieteen opiskelijoita yhdistävä asia. Toivon, ettei kukaan koe ainejärjestöämme etäiseksi ja vaikeasti lähestyttäväksi. Hallitus ja toimihenkilöt ovat vain pieni otos jäsenistä ja meidän tehtävänä on edustaa koko jäsenistöä; järjestää toimintaa ja tehdä päätöksiä koko jäsenistön kannalta. Tässä kohtaa sinä tulet mukaan. Jokainen palaute ja toive ovat meille kullannarvoisia, jotta tiedämme mitä jäsenistö oikeasti ainejärjestöltämme toivoo. Tämän vuoden hallitus ja toimihenkilöt ovat järjestäneet jos jonkinmoista toimintaa tammikuusta lähtien niin, että itekin saa olla tarkkana, jotta pysyy perässä mitä milloinkin tapahtuu. Olemme pyrkineet tarjoamaan monipuolista toimintaa, jotta kaikille jäsenille löytyisi jotain mieluista.

Valitettavan usein jää taka-alalle, että ainejärjestöllä on tärkeä vastuu vapaa-ajan aktiviteettien järjestämisen lisäksi koulutuspolitiikassa. Varsinkin ensimmäisen vuoden opiskelijoiden saattaa olla vielä vaikeaa sisäistää opiskelijoiden roolia yliopistoyhteisössä. Opiskelijoiden yleisö-pasta lainatakseni meitä opiskelijoita ei nähdä asiakkaina, joille tarjotaan heidän mielensä mukaisia koulutuspalveluja vaan heidän, eli meidän, akateemiseen vastuuseen sisältyy vastuu osallistua oman oppimisympäristömme kehittämiseen mm. antamalla palautetta ja osallistumalla yliopiston hallintoelinten ja erilaisten työryhmien työskentelyyn. Synapsi ry:llä on opiskelijaedustajia tiedekuntaneuvostossa, laitosneuvostoissa ja koulutusohjelmatyöryhmissä. Voimme olla erittäin ylpeitä saatuamme myös TYY:n edustajistoon sekä biologian että maantieteen opiskelijan vaikuttamaan meitä kaikkia koskeviin päätöksiin ensi syksystä lähtien. Kenen tahansa synapsilaisen on mahdollista vaikuttaa koulutuspolitiikkaan hallopediemme kautta.

Jotta toiminta pystytään pitämään yhtä monipuolisena kuin viimeisinä vuosina, tarvitaan vuosittain kymmeniä aktiivisia synapsilaisia toteut-

tamaan sitä, suuri kiitos teille! Kun moni synapsilainen näkee vähänkin vaivaa, on tulos paljon hedelmällisempi kuin jos muutama hallituslainen velvollisuuden tunteesta kasaa asian hikipäissään kokoon. Hartain toiveeni on, että jokaisen jäsenen tekojen merkitystä ei unohdetaisi, eikä esimerkiksi sponseja, retkiä ja bileitä pidettäisi itsestäänselvyytenä.

Toivotan teidät kaikki tervetulleiksi toimistolle nauttimaan reilunkaupan kahvista ja opiskelijatovereiden seurasta.

Rentouttavaa kesälomaa kaikille, tavataan syksyllä pilttien kastajaisten suunnitelun merkeissä! :)

-Janina

IDENTTIISET KAKSOSET

Ilona Välimaa, opiskeleva
vihreä radikaali Turusta

Bodhi, surffausradikaali
Venice beachilta

Kirjoja, kirjoja, kirjoja...

Teksti: Maija Holma

Rakastan kirjoja. Minulla on kolme kirjahyllyä, jotka ovat täynnä kirjoja. Äitipuoleni on kirjastonhoitaja, ja minulle ja sisaruksilleni on luettu pienestä pitäen paljon. Olen ollut intohimoinen lukija ala-asteelta lähtien. Kun Neiti Etsivät alkoivat kyllästyttää, suuntasin äitini laajalle kirjahyllylle. Kirjamakuni valikoitui pian fantasiaan ja dekkareihin. Ahmin kesäisin Hercule Poiroteja ja Taru Sormusten Herraa. Olen harmikseni huomannut, että opiskelu häiritsee tätä harrastusta huomattavasti. Kun lukiossa saatoinkin lukea kirjan viikossa, tahti on vuosien saatossa hidastunut muutamaankymmeneen vuodessa. Toki edelleen hyvä kirja tempaa usein mukanaan niin, että ajantaju hämärtyy ja joskus aamuyöstä havahtuu lukeneensa koko kirjan yhdeltä istumalta.

Ajatus lukupiiristä oli muhinut jo pitkään mielessäni, kunnes viime vuonna eräänä syksyisenä päivänä aloimme toimistolla puhua lukemisesta. Heitin ilmoille idean lukupiiristä, johon tartuttiin innolla. Meni

kuitenkin tämän vuoden puolelle, ennen kuin ehdin tehdä asialle mitään. Ensimmäinen kokoukseni 8.2. keräsi reilu kymmenen innostunutta lukutoukkaa. Keskustelimme lähinnä toistemme lukutottumuksista, lempikirjoista ja yleisesti siitä, mitä kukin toivomme lukupiiriltä. Lukutottumukset vaihtelivat sci-fistä dekkareihin ja Jane Austeineista fantasiaan. Jostain syystä kaikki lukupiiriläiset ovat biologeja, joten lukemistomme on muotoutunut sen mukaisesti.

Ensimmäiseksi kirjaksi valikoitui Rachel Carsonin kulttiteos ”Äänetön kevät”. Lukuaikaa sovittiin muutamia viikkoja ja seuraava kokoontuminen oli 1.3. Yllättäen ”Äänetön kevät” oli lainassa lähes jokaisesta Turun kirjastosta, ja itse en ehtinyt saada sitä ollenkaan. Onneksi lukupiiriin osallistuminen ei velvoita lukemaan kirjaa, vaikka siitä on tuki hyötyä. Muistin kyllä lukeneeni joskus aiemmin kirjan puoliväliin, joten en ollut aivan pihalla siitä puhuttaessa. Keskustelu kirjasta rönsyili moneen suuntaan. Välillä puhuttiin ydinvoimaloiden turvallisuudesta, välillä marjapiirakasta.

Toiseksi kirjaksi haluttiin jotain kaunokirjallista, joten päädyimme Johanna Sinisalon Fin-

landia-palkittuun kirjaan ”Ennen päivänlaskua ei voi”. Kokoonnuimme Cosmic Comic Cafessa 22.3. Yhdistelmä fantasiaa, sci-fiä ja kansantaruja vetosi meistä moniin. Ainoastaan homojen stereotyyppinen kuvaus häiritsi. Peikkojen todelliset motiivit askarruttivat myös, mutta lopukohtaus jääköön kuitenkin jokaisen itsensä tulkittavaksi.

Kaiken kaikkiaan meitä on varsin mukava porukka koossa, mutta lisää ihmisiä toki kivaan. Et tarvitse syvällistä tietoa kirjallisuudesta, vaan riittää, että pidät lukemisesta. Vaikka alun perin tarkoitus oli

kahlata läpi tieteenaloihimme liittyviä klassikoita, näyttää siltä, että suurin osa meistä kaipaa kevyempää luettavaa vapaa-ajalla. Dekkaristit, fantasiahörhöt, elämäkertohin hurahaneet ja sotaromaaneja ahmivat ovat kaikki tervetulleita!

Tämän ilmestyessä lukupiiri on kokoontunut jo neljännen kerran aiheenaan Mikhail Bulgakovin ”Saatana saapuu Moskovaan”. Voi olla, että kesäkiireiltämme emme ehdi kokoontua, mutta lisätietoja tulevista tapaamisista tulee sekä snapsi-listalle että omaan Facebook-ryhmäämme.

Lukupiiriläisiä Cosmic Comic Cafessa.

Lukutoukille mannaa!

Tässä Synapsin lukupiirin laatima TOP 10, eli kesälukemista kaikille lukutoukille!

DARWIN, CHARLES: Lajien synty
DAWKINS, RICHARD: Geenin itsekkyyden
PRATCHETT, Y.M.: The Science of Discworld pts I, II & III
ISOMÄKI, RISTO: Sarasvatin hiekkaa
CARROL, STEVEN: Loputtomat kauniit muodot
VALTAOJA, ESKO: Kotona maailmankaikkeudessa
ADAMS, RICHARD: Ruohomet-sän kansa
SINISALO, JOHANNA: Ennen päivänlaskua ei voi
LARSSON, STIG: Miehet, jotka vihaavat naisia
NESBØ, JO: Pelastaja

A night at the movies

Teksti: Ilpo Tammi

Eli pientä asiaa Synapsin leffailloista! Tässä kevään aikana joku innovatiivinen kansatoverimme sai hurjan vision, että katsellaanpa elokuvia luentosaleissa, ja toisin kuin useat kaukokatseiset suunnitelmat – tämä jopa toteutui. Mikäs onkaan sen parempaa hyötykäyttöä tyhjinään kököttävälle luentosaleille, kuin katsella päivän opiskelurupeaman jälkeen muutama virkistävä audiovisuaalinen pläjäys?

Leffailta on nyt toteutettu kahdesti, Edulla ja Pubissa (siis yo-kyläläisillä leffateatteri kadun toisella puolen!). Tilat ovat olleet tarkoitukseen vällan sopivat, joskin Publicumissa kenties hieman laadukkaammat (seuraavaa kertaa silmällä pitäen). Ja mikä tärkeintä, penkit ovat olleet suloisan pehmoiset, toisin kuin tietyillä laitoksilla.

Muutama sananen iltojen ohjelmatarjonnasta lienee paikallaan. Sanomattakin

lienee selvää, että synapsilaiset sofistikoituneina korkeakulttuurin ystävinä nautiskelevat syvälle maailmansionelun olemukseen sukeltavista elokuvista Giglin sijaan. Ensimmäisellä kerralla, 11.2. aloitimme ranskalaisella Microcosmos: Le peuple de l'herbe -dokumenttielokuvalla, jossa dokumentoitiin lähinnä maailman mystistä kauneutta, panteistista yksityiskohtien maistelua.

Elokuvasa ei pahemmin ruperteltu (mitä, luontodokkari ilman David Attenboroughia?). Kokonaisuutena pätkä oli häkellyttävä, ja sai aikaan makeita naurujakin. Romantikkaa oli runsaasti – kotiloiden kiihkeä seksuaalinen limailu taisi saada muutkin kuin vain kieroimmat biologit virnuilemaan. No OK, ainakin minut.

Illan toinen pätkä oli (taas) ranskalainen elokuva, L'Ours (Karhu) – hyväntahtoinen luontofilmi, mutta näytelty sellainen, pääosissa pari mesikämmettä ja heitä jahtaavat eräjormat. Itse suhtauduin tähän hieman

kriittisemmin, pakko myöntää kuitenkin, että tarinan kuvaus ja opetus olivat hienoja, maisemat olivat hulppeat, karhut näyttelivät mainiosti ja niin edelleen.

Paljon hyviä elementtejä siis, mutta jäi vaivaamaan sellainen pieni WWF:n sivumaku, mutta esim. lastenelokuva tämä pesi kyllä useat hapokkaat Hollywood-aivopesut. Huomauttamisen arvoinen seikka oli protagonisti-karhunpennulle lisätyt inisemisäänet, mutta tämä lienee jokin keskieuropalainen pakkomielle kaiken liikkuvan dubbaamiseen. Lefassa muuten sanotaan, että sijainti on Brittiläinen Kolumbia, vaikka kuvattiin Dolomiiteilla. Mitä vedätystä!

Toisen leffaillan, 26.3., aloitti Akira Kurosawan ohjaa-

ma Dreams. Alku oli hieman kankeahko, mutta pikkuhiljaa elokuvan juju avautui. Kyseessä oli siis kollaasi Kurosawan tulkinnoista näkemistään unistaan, ja välillä kävi mielessä, että kuinka mies oikein yönsä nukkui.

Teemat painottuivat sotaan, ydinonnettomuuksiin, ympäristökatastrofeihin ja siihen, millainen maailma olisi ilman kaikkea tätä inhimillistä pahuutta. Jälleen siis vahva environmentalistinen teema, mukana tulkinallisia viitteitä ohjaajan nuoruudenkokeuksiin ja Japanin kansan synkeisiin historianvaiheisiin. Leffa sisälsi sen verran symboliikkaa, että pitäisi varmaan katsoa useampi kerta, ennen kuin tuo avautuisi kunnolla, mutta keskittymistä häiritsevä paikoin elokuvan hidastempoisuus ja häiritsevä toteutus. Elokuva oli tosin Kurosawan viimeisimpiä, joten annettakoon anteeksi, että laatu oli hieman kärsinyt sitten Seitsemän Samurain aikojen.

Illan päätteeksi katsoimme (minun valitsemani, heh) japanilaisen animaatioelokuvan

mestarin Hayao Miyazakin ensimmäisiin ohjauksiin lukeutuvan elokuvan Lupin III: The Castle of Cagliostro vuodelta 1979. Varoituksen sanana: kyseessä on yksi lempielokuvistani, joten en saletisti arvostele puolueettomasti. Svengaavan musiikin tahdissa gentlemannivaras Arsene Lupinin pojanpoika Lupin III ystävineen selvittää mystisen Cagliostron kaupunkivaltion ikivanhoja salaisuuksia – ja

rikoksia!

Meininki menee kunnon nippon-tyyliin välillä vähän ylienergiseksi, huumori on loistavaa ja romanttinen pilke on silmäkulmassa jatkuvasti. Elokuvassa on niin paljon potkua että siitä on vaikea olla pitämättä – leffaillastajat ihastuivat! Hankkikaa toki muutkin tämä käsiinne – Miyazaki on nyt niin pinnalla,

että nähkää tämä ennen valtayleisöä ja pätekää!

Kokonaisuudessaan leffaillat olivat sangen leppoisia ja kotoisia, ja tässä on aistittavissa syntyvän tradition aineksia. Huomattava ongelma oli, että toisella kerralla Synapsin popcornit eivät ilmestyneetkään paikalle - jo oli murtunutta väkeä. Väen vähyys on ollut hämmentävää, noin 10-15 henkeä kenties. Moni on puhellut tulevansa, mutta aina muka jotain jumpaa samaan aikaan. Tapah-tumia järjestetään jatkossakin, organisointi on helppoa, ja kaikki ovat vapaita ehdottelemaan elokuvia. Tässä saavutetaan huomattavia synergiaetuja, kun jaetaan eri ihmisten elokuvatietoutta ja tutustutaan astetta tuntemattomampiinkin tekeleisiin. Kaikki joukolla tuleviin opiskelijan low-budget elokuvahetkiin!

P.S. Voi sitä Gigliäkin ehdottaa, itse ainakin haluaisin nähdä.

Toim. huom. Synapsin viimeker-tainen popcornvastaava pahoittelee unohdustaan ja popcornien puutetta.

Ryssänmäen pakolaiset eli opettavainen tarina alpakasta, flamingosta, hanhesta, harpyijasta, hippiäisestä, hirvestä, isonaurajasta, kanaemosta, kaulusliskosta, kiiivistä, kimalaisesta, lumikosta, maaoravasta, mangustista, pulusta, pöllöstä, ripsisiipasta, ruskosta ja sarvikuonosta...

Teksti: Maija Holma & Kalle Laitila

Piirroksiset: Oili Kokkonen

Olipa kerran Ryssänmäellä harmoninen eliöyhteisö, jonka jäsenet elivät sulassa sovussa keskenään. Joskus tosin sattui niin, että joku eliöistä loisi toista joko tahtoen tai tahtomattaan. Yhteisön tiedottajamangusti Tikli sattui kuulemaan huhuja yliopistoa uhkaavasta rakenneuudistuksesta, mutta

kukaan ei yleensä ottanut tiedottajaa tosissaan tämän harjoittamien, lievästi kyseenalaisten Hare Krishna -rituaalien vuoksi. Tällä kertaa oli kuitenkin tosi kyseessä. Joka paikkaan ehtivä hippiäinen Moona havaitsi huhujen todenperäisyyden lentäessään satapäisen mielenosoittajasopulilauman yli matkallaan kirpputorille ostamaan muumimukeja.

Yhteisön hyvinvoinnista pääasiassa huolehtineet Maija-

kimalainen ja Tiina-harpyija avautuivat yhteisön

kokouksessa vuolaasti. Harpyija ehdotti piiskaniskuja päätöksentekijäapinoiden karvaisiin selkiin. Harpyijalla oli muutenkin pikkaisen huono päivä. Kimalainen ehdotti viisastellen toisenlaista ratkaisua: ”Lähdetään evakoon!” Pöllö-Alexi havahtui inhorealitisen kirjansa ääreltä ja tokaisi: ”Mjää, v***u me ollaan kusessa!” Muut eläimet säilyivät kuitenkin rauhallisina.

Iloinen hanhi Janina tynnytteli elikoita ja jakoi kaikille palan vadelma torttua iloisesti hörskötellen. Hösöttäessään hän

ohimennen huitaisi kaulimella muutaman joukon pikkuruismista tajuttomaksi. Huonojen uutisten kasautuessa alkoi kimalaisen ehdotus kuitenkin näyttää entistä houkuttelevamalta. Rakennuudistus muodosti todellisen uhan Ryssänmäen asukeille. Moni veijareista halusi maaseudun rauhaan. Erityisesti sarvikuono Valtteri kaipailei lehmien kanssa laitumelle kirmailemaan ja unelmateatteroimaan.

Kuinka ollakaan, kanaemo Henna tunsu maaseudulta muutamia tynkäsiipisiä ja päättömiä (sanan kaikissa merkityksissä) heimolaisiaan. Niinpä lauma lähti yksissä tuumin vyörymään kohti mynämäkeläistä kolhoosia. Perillä moni elikoista ihastui tavattomasti maaseudun idylliin: kaunis auringonlasku ja kädenlämpöisiä torttuja. Aamun valjetessa valkeni myös karu totuus: SIAT pitivät maatilaa hallussaan. Monille Ryssänmäen asukeista moinen laumasieluisuus oli liikaa, paitsi Elisa-pululle, joka niska keikkuen totesi pitävänsä perinteisestä arvojärjestyksestä. Anton-alkapaka diggasi myös sikojen meiningistä, johtuen todennäköisesti siitä, että he kaikki pitivät Orwellista ja Fingerporista.

Muut eläimet päättivät lähteä vaeltamaan kohti merta, koska hippiäinen oli kuullut mielenosoittajasopuleilta saariston ihanuudesta. Matka merelle kävi kuitenkin ylivoimaiseksi kauluslisko-Jaakolle, joka rannalla totesi: ”Sweet, rantakapakka. Todella hämmentävää. Lolz.” Näin kauluslisko jäi (moitittuaan ensin muita kisakunnon puutteesta) lipittämään hedelmäistä lonkeroa kaksihaarisella kielellään. Muut hyppäsivät pyöriäis-

taksin kyytiin ja suuntasivat kohti aavaa ulappaa.

Löydettyään passelin saaren eläimet rämpivät rantalepikköön ja kiroilivat, ettei paikka muisuttanut läheskään sopulien kuvausta. Sisemmäs saarta päästyään häröilevä maaorava Janne elehti jarjarbinksmäisesti

ja riemuitsi, kuinka rikas endeeminen lajisto siellä olikaan. Monelle konkretisoitui ensimmäistä kertaa elämän mahdollisuuden monipuolisuus. Liikuttuneina saaren neitseellisyydestä he halusivat suojella sen ainutkertaista biodiversiteettiä ja jättivät kyönelehtien hyvästit paratiisille. Ainoastaan kiivilintu Laura löysi itselleen ja iPodilleen sopivan ekologisen lokeron ja jäi jälkeen.

Pyöriäistaksi kiidatti kumppanukset jälleen kohti uutta habitaattia. Tehometsätaloutta vastustava touhukas rusakko Henna-Riikka ehdotti kohteeksi aarniometsää monen peninkulman päässä. Valkoinen gorilla ilmestyi hengistyneelle mangustille unessa tuoden kotoa Ryssänmäeltä uutisia. Uudistus oli menossa läpi päättävästä elimestä, ja lopputulos olisi jostain löysää ruskeaa. Ripsisiippa Veronica kaikuluotasi eksperimentaalisilla ultraäänillä, minkä oli oppinut Noidan käsikirjasta, ja paikansi aarniometsän varsin läheltä.

Metsän rauhassa eläimet kokivat

ensi kertaa predaation todellisen uhan. Etenkin pönöttävä Kallehirvi oli jatkuvassa vaarassa jo pelkästään sen takia, että hänen sarvensa ja partansa takertuivat kuusien kuiviin oksiiin. Ei hän

myöskään kuullut lähestyviä petoja, koska hänen kuulokkeissaan soi jatkuvasti Villin Pohjolan tunnusmusiikki. Lumikko Riina koki mätäspeitteisen maiseman omakseen. Sieltä löytyi sopiva kolo, jonne käpertyä Sentenced-bibliografia kainalossa ja villasukat tassuissa.

Koska kolmaskaan vaihtoehto ei tuntunut luontevalta, olivat eläimet visaisen pulman edessä. Ryhtyäkö vielä etsimään uutta ja tuntematonta, vai palata häntä

koipien välissä ja alistua muutoksen virtaan? Isonauraja Tiina ilmaisi remakan naurun saattelemana halunsa palata takaisin kotipesään nuhjuisten Aku Ankka '95 -kansioden äärelle. Jenna-Flamingo hurmasi kaikki hymyllään ja sai heidät unohtamaan, että oli koko matkan ajan juonut pelkkiä tisleitä ja oli sen takia täysin specsit.

Näin ollen Ryssänmäen pakolaiset totesivat, ettei ruoho ole sen vihreämpää aidan toisella puolen.

Alkoi pitkä ja uuvuttava takaisinmarssi tutuille kotimannuille. Marssin aikana he muistelivat jälkeen jääneitä tovereitaan ja heidän ärsyttäviä tapojaan. Erityisesti hirvi innostui imitointipuuhiissa, tylsistynyt seuramatkailuun kun oli. Perille päästyään heille valkeni, että muutos on vain illuusio edistyksestä, oikeasti mikään ei ollut muuttunut. Ja niin he elivät onnellisina elämänsä loppuun asti.

Lyhyesti:

Synapsin salibandyjoukkue selviytyi Sammonmalja-turnauksen ensimmäiselle pudotuspelikerrokselle voitettuaan kolmesta alkusarjan ottelusta kaksi.

Laskiaisriehaan Synapsi osallistui yhden joukkueen voimin ajankohtaisella Darwin-teemalla. Joukkue ei synapsilaisten hurjasta kannatuksesta huolimatta sijoittunut kisassa.

Kevään 2009 SEBDEM-seminaarin avauspäivän ensimmäinen keynote-puhuja Innes Cuthill esitelmöi aiheesta “Camouflage: Evolutionary biology meets computational neuroscience”. Hän mainitsi Arnold Schwarzeneggerin Dutch-roolihaamon elokuvasta “Predator” hyvänä esimerkkinä naamioinnista, mikä aiheutti hilpeyttä muutamissa kuulijoissa.

Uuden TYY:n edustajistovaalit pidettiin 6.-7.4. Synapsilta oli useita ehdokkaita, joista kaksi valittiin edustajistoon kaudelle 2009-2011.

Yösählyturnaus pelattiin 8.4. Iskerillä. Turnaukseen osallistui 5 joukkuetta, joista Norjan joukkue vei voiton. Tällä kertaa vakavilta loukkaantumisilta vältyttiin.

16.4. Synapsi joutui kiven sisään! Syksyllä 2007 lakkautettu Kakola sulki porttinsa 29 synapsilaisen selän takana. Kierrolla tutustuttiin mm. auburnilaiseen ja philadelphialaiseen sellijärjestelmään sekä kuultiin hurjia juttuja Matti Haapojasta ja Matti “Volvo” Markkasesta.

VAR SIN KUMMALLISTA

"Reiska ei ollut ehkä se ihan reiluin pomo. Ylityönakit kuulemma kuuluivat työn luonteeseen ja niiden hoitaminen urakehityksen nimissä yleinen käytäntö."

– Onneton Omakustanneuraputkessa

"Kilautin geigermittarin kiviin ja esimies pidätti palkasta laitteen hintaa takaisin koko projektin ajan. Jälkikäteen selvisi, että firmalla olis ollu vakuutus tobon."

– Saapas88

"Meitsi on kyllä niin pätevä, ettei noi fudut osu mun kohdalle."

– Pälikkö

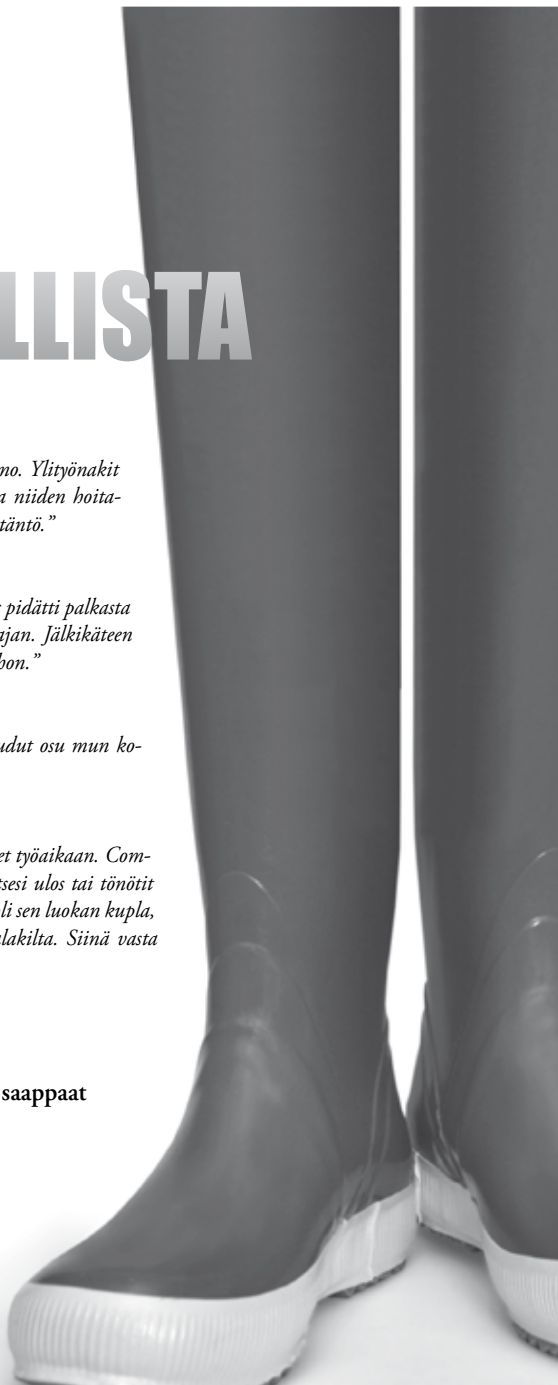
"Kesähommissa vessatauot eivät kuuluneet työaikaan. Company policyinä oli se, että joko leimasit itsesi ulos tai tönötit jalat ristissä. Yleensä iltapäivällä otsassa oli sen luokan kupla, että hädellä otsikossa näytti nahkalippalakilta. Siinä vasta työsuhde-etu..."

– P. Sorsa

Mikä meni vikaan – suuremmat saappaat ja pirun pätevä lakimies meiltä.

Ympäristöasiantuntijoiden keskusliitto ry

SINNE JA TAKAISIN

eli retki biologitapaamiseen Ouluun

Tänä vuonna perinteinen biologitapaaminen eli BiTa järjestettiin Oulussa. Paikalle kokoontui lähes 150 biologian opiskelijaa ympäri Suomea ja meno ylti viikonlopun aikana välillä varsin päättömäksi. Synapsin viisihenkinen edustajisto vietti ikimuistoisen viikonlopun autossa, liikuntasalin lattialla ja saunassa istuen. Seuraavassa pieni katsaus, millaisia juttuja matkan aikana kuultiin.

"No jos on vaikka harjoteltu vaan avokaulasella paidalla ja sitten onkin tiukka kaulus, niin eihän se onnistu." (Tissien paljastamisesta)

"Jos ton rekan ramppi nyt aukeais niin me voitais ajaa suoraan sisään, niin kun Ritari ässässä!"

"No Tampereelle on yks pitkä ranskalainen matkaa ja Ouluun neljä standardiranskalaista." (Hesburgerin kartasta ei löydy mittakaavaa)

-Öö... Tuleeks toi käry meidän autosta?

-Ei. Honda on kuule jaksanu monta pitkää kesälomareissua.
-Nimenomaan.

"Oho... Onks Oulu tuolla meren rannalla?!" (Kartta otetaan esille)

"Parasta ommella tää merkki kiinni haalareihin, etten vaan kännissä vaihda sitä pois."

"Käytetäänkö samaa teepussia ja säästetään tää toinen, kun niillä on kuitenkin vaan sitä Kolmen sinetin mustaa teetä aamupalalla."

"Jos teidän isä vois tuoda meille kortsuja tonne Ruutanan Shellille. Tai sit tapetaan vuohi."

2/4 19:28

Heräsin sekavilta nokosilta 40 min sitten. Havahduin siihen, kun kissa rapisteli osin maan alla sijaitsevan majapaikan ikkunan takana. Kauanko olenkaan ollut täällä? Hyvä kysymys. Saigon, shit...

Eilisillasta muistuu mieleen ainoastaan LSD-kuoriaisten kitinällä terästetyt indonesialaiset savukkeet ja sekavahkot yönet. Unissa liikuttiin Jumalan selän takana Kanta-Hämeessä, jossa 11 suden lauma terrorisoi pikkupitäjiä. Minun piti kaikin ruumiin ja sielun voimin (joita ei ollut paljoa) hillitä "King of the Hill" -televisiosarjasta tuttua Hank Hilliä, joka halusi lahdata kaikki torahampaiset turkkieläimet. Unissa seikkaili lisäksi mm. Peter Forsberg ja Von Herten Brothers. Lisäksi juuri nukkumaan mentäessä oli vielä saumat yksille puistatuksille, kun puhtailla valkeilla lakanoilla vipelsi lannistuttomien mauriaisten ilkkurinen armeija. Manasin kumppaneilleni: "We can't sleep here, this is ant country!"

Part I - The Testicals Part

Tänä päivänä olen kierrellyt kaupunkia omissa ajatuksissani, seuranani saman murkkuhostellin muut majoittuneet. Who are these people? Muistan nähneeni osan näistä kasvoista niiltä ajoilta, kun yritin vielä saavuttaa elämässä jotain. Yliopiston käytävät loistivat tuolloin kirkkauttaan joka päivä.

Samassa huoneistossa majoittunut Raoul Rantanen ja muutaman muu kanssamatkaaja innostivat muun porukan anatomian museoon katsomaan viisikiloisia norsun kiveksiä. Tästä muodostuikin eräs matkan kohokohdista. Tarjolla oli pieniä amfiteattereja, psykedeelisiä pronssikauden työvälineitä, etanoliin säilöttyjä epämuodostuneita pullapoikia ja keskikoululaisten tekemiä, sangen näkemyksellisiä päihteiden

vastaisia postereita. Silmät pyörivät päässä vielä pitkään kiertokäynnin loputtua.

Eräänä iltana haimme eräästä kivijalan kaupasta jotain, millä saisimme seuraavan aamun mahdollisesti lähtemään käyntiin paremmin. Kaupan kassavrouva silminnähdessä hermostui ja luuli meitä huligaaneiksi, jotka tulevat rosvoamaan puodin juuri ennen sulkemisaikaa. We all took immediate dislike to her. Kun olimme takaisin kujalla, totesin muulle jengille: " Oh, Lucy. I met her on the plane. Yeah, she's a religious freak. I gave her a cap before I realized... Jesus, she's never even had a drink before."

Palatessamme majapaikkaan ryhdyin jälleen kerran tarkastelemaan sen ulkoista olemusta: sekalaisista lastulevyistä ja kivenmurikoista tehty kulmikkaan korkea torni. Muinainen kasku lasitalossa asumisesta ja kivien heittäystä iskostautui kirkkaana mieleeni. Susipainajaiset palautuivat kauhistuttavalla tavalla tajuntaani, kun leikittelimme ihmissusifetissileikkejä hostelliväen kesken ennen nukkumaanmenoa.

Part II - Kommentointia vailla substanssia

Matkan eräänä toisena päivänä olimme niin ikään menossa museoon. Kävelyn aikana saavutin jedin superaistit, ja suojatiellä kykenin pysäyttämään henkilöauton huutamalla. Olisin jäänyt muuten alle. Mieleeni muistui myös eräässä

ostoskeskuksessa pätenyt pikkupoika, joka ratkaisi rubikin kuution 17 sekunnissa. Olisin itse ratkaissut sen 4,20 sekunnissa.

Juuri ennen museota innostuin analysoimaan rakkaita matkakumppaneitani syvällisellä otteella. Parempi kuitenkin tehdä se amerikan kielellä: "The Nikonist, the one they called Jake, was from Martinlaakso. He was wrapped too tight for riverboat Donna, probably wrapped too tight for Serena Waterpark. But mostly he was wrapped to Sini, his partner in crime which they called photographing." Jake joi eräänä aamupäivänä sushibaarissa feng shui -teetä ja saavutti rotan voimat. Jakelta jäi tosin huomaamatta, että pumpetoin muutaman tilkan meskaliinia teehen tiskillä. "Raoul Rantanen on the forward was a famous 21st century slacker from the beaches of southwestern Finnish town Punkalaidun. The light and space of Tartto (I believe we were there) really put a zap in his head." There were also six other fabulous girls (Satu, Maria, Petra, Elina, Riina and Hanna), who just really enjoyed shopping, surfing and getting wasted.

Tiedustelin porukalta, minkä alan opiskelijoita he olivat. Kuulemma biologeja ja maantieteilijöitä. Ollessamme sitten jälleen museossa, opetin heille, mikä on varis ja mikä harakka. Törmäsin myös vanhaan tuttuuni kissakarhuun, jolle oli annettu mystinen nimi, "binturongi", far f***ing out! Muistan myös ihailleen tuntikausia eräässä akvaariossa lutvineita lasimonneja. Luoja on varmaan ollut hitonmoisella tripillä näitä eväkkäitä kehitellessään!

Museon jälkeen alkoi porukassa levitä huhu Leonardo DiCaprio -pirtelöstä. Pettymys oli kuitenkin suuri, kun moista ei löytynytäkään mistään. Tässä vaiheessa munkeesi-ilmiö oli pahimmillaan lähes kaikilla. Keksimme sitten lähteä Raoulin kanssa poncho-ostoksille. Katsellessani peilin edessä kekka-loivaa ja myyjälle lirkuttelevaa Raoulia, tuomasin: " There he

goes. One of God's own prototypes. A high-powered mutant of some kind never even considered for mass production. Too weird to live, and too rare to die."

Tämän shoppailun johdosta myös itselleni iski ponchokuume. Koska halusin säästää rahojani muuhun hurvitteluun, en ostanut itse ko. vaatekappaletta vaan päätin teetättää sellaisen myöhemmin eräässä hökkelikylässä. Lupasimme Raoulin kanssa toisillemme, että joku päivä kokisimme myyttisen Ruissalon (joka sijaitsee paljon täältä pohjoiseen) ponchoihin sonnustautuneina.

Part III - The Shipping Part (?)

"From the depths of my twisted mind came a strange feeling, feeling that ships were also involved in our trip. The possibility of physical and mental collapse is now very real. No sympathy for the Devil, keep that in mind. Buy the ticket, take the ride."

- Dr. Gonzo

SELLULIITTITANTTOJEN PIINAPENKISSÄ

Teksti: Maija Holma

Se alkaa 15- vuotiaana. Viimeistään rippikoulun jälkeen sukulaissedät läimivät finninaamaista teinipoikaa selkään ja onnittelevat naimaluvasta. Samalla isketään silmää ja kysytään muka vitsikkäästi, löytyykö jo sussua. Sukulaistätien vihjailu sisarentyttäreille on hienovaraisempaa. Eihän kukaan toivo, että nuori oikeasti löytäisi elämänsä rakkauden 15- kesäisenä tai mikä pahempaa, tulisi teini- äidiksi!

Seuraa kenties pari seesteisempää vuotta. Peruskoulun jälkeen oletuksena on, että tietenkin meidän lukutoukka lukioon menee. Suositellaan kirjoitettavia aineita ja annetaan lukuvinkkejä, vaikka neuvojien oma kokemus lukiosta on joltain hämärältä 70- luvulta. Kun valkolakki on päässä, alkaa lopullinen hiillostus. Mihin olet hakenut opiskelemaan? Mitä alaa? Kauhistusta herättää niin ilmoitus väluvuodesta kuin valtavirrasta poikkeava, ei- ammattiin valmistava opintosuunta. Vanhemmat tarjoavat nolona lisää kahvia. Joku kysyy arasti: ”Niin mihin sä sitten meet töihin, kun olet lukenut biologiaa?”. Jos ei vastaus tule kuin apteekin hyllyltä, alkaa neuvonta. Isoäidin ääni kohoaa oktaavin: ”Miksi et mene lääkikseen? Sieltä saa sentään ammatin ja rahaa!”

Opiskelujen edetessä valintaansa joutuu perustelemaan yhä uudelleen. Paras keino hämmentää sukulaiset on puhua mahdollisimman paljon ammattijargonia, joka kuulostaa hienolta, mutta jota kukaan ei ymmärrä. Valitettavasti iän karttuessa sukulaisten ja perhetuttujen mielenkiinto siirtyy opiskelusta perheen perustamiseen. Jos ei ole vielä kumppania, ainakaan vakavaa sellaista, vihjaillaan: ”Oletko liian nirso? Ei kannata, hyvät tyypit menevät ohi suun!”. Etenkin nuoria naisia muistutetaan kauneuden ohimenevyydestä, eihän kukaan rumaa vanhaapiikaa enää huoli! Hop hop, siis kumppanin etsintään, jotta tädit ja sedät saavat nyökytellä tyytyväisenä päätään, ja vanhemmat huokaista helpotuksesta!

Jos taas kuuluu niihin onnekkaisiin, joilla elämänkumppani (siis vastakkaista sukupuolta, homot on karkotettu suvusta jo riparin jälkeen) on löytynyt, alkaa ei- niin- hienovarainen vihjailu kihloista. Ja auta armias, jos erehdyt sen sormuksen sormeesi laittamaan! Heti ollaan tivaamassa hääpäivää, ja jos sellaista ei ole vielä päätetty, tai se on ”joskus kahden vuoden päästä”, mummot pyörtyilevät ja syyl-

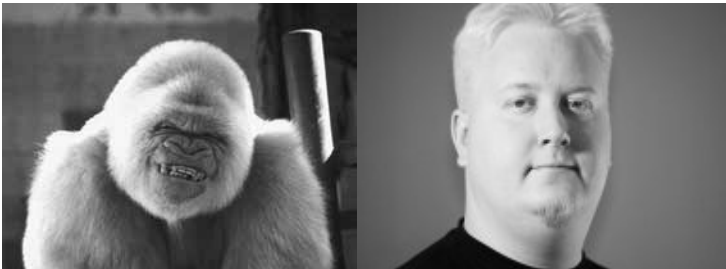
listävät: ”En minä ikuisesti elä. Olisi niin ihanaa nähdä sinut alttarilla. Niisk!”.

Hääpäivän pitäisi olla yksi elämän onnellisista päivistä, mutta kyllä senkin joku tökerö sukulaismies onnistuu kännisellä kommentoinnilla pilaamaan. Lisääntymishommiinhan sitä pitäisi, ja jos ei onnistu, niin ”apua” kyllä saa. Tämä sanotaan höystettynä härskillä kehonkielellä ja silmäniskuilla, ja röhönaurut vielä päälle. Jos nuori nainen sattuu lihomaan muutaman kilon, ovat sukulaistädit kiilto silmissä tarkkailemassa mahanseutua. Jälkikasvusta on lupa kysellä, eikä kenellekään tule mieleen, että lapsettomuus saattaisi olla tahatonta tai jopa ihan pariskunnan oma valinta.

Nuorten elämässä tapahtuu noin kymmenen vuoden sisällä suuria muutoksia. Itsenäistyminen, opiskelun aloittaminen, ja uusien ihmisuhteiden luominen ovat kaikki haastavia tilanteita, joihin ei tarvita omaan elämäänsä kyllästyneitä ihmettelijöitä tai ”elämäkokemuksensa” marinoimia besserwissereitä.

Kirjoittajalla itsellään on harvinaisen hienotunteinen suku ja pari höpänää mummoa, joiden sanomiset ovat vain hellyyttäviä.

IDENTTISET KAKSOSET

Suuri Valkoinen

Nfumu Ngui

150 vuotta kehitystä

Teksti: Maija Holma

Charles Darwinin 150-vuotta sitten kehittämä evoluutioteoria on nykyisin suurelle osalle ihmisistä itsestäänselvyys. Monille saattaa tulla kuitenkin yllätyksenä, että viktoriaanisessa Englannissa ajatus kasvien ja eläinten vähittäisestä muuttumisesta ei ollut niin suuri shokki kuin voisi kuvitella. ”Pidettiin toki itsestään selvänä, että eliöt ovat luotuja, mutta ne eivät ole kaikki osin samanlaisia kuin aikaisemmin”, kertoo Irma Saloniemi. ”Evoluutioajatus oli ilmassa. Kirkkoa se järkytti, mutta tutkijapiireissä se oli yhtä hyväksytty kuin nykyään ajatus ilmastonmuutoksesta”, Timo Vuorisalo jatkaa.

Darwin ei ollut ainoa, joka kehitti teorian eliöiden vaihteellisesta kehitymisestä. Hänen aikalaisensa Alfred Russel Wallace oli Darwinista tietämättä tullut samoihin johtopäätöksiin. Lajien synty ilmestyi, koska Darwin pelkäsi Wallacen julkaisevan teoriansa ja vievän samalla Darwinin elämäntyön. Evoluutioteoria ei kuitenkaan ollut pelkästään biologiaan liittyvä ajatus, myös geologiassa oli ollut samansuuntaisia mietteitä.

Geologian tutkimus vaikutti voimakkaasti Darwinin ajatusmaailmaan. Charles Lyellilta on peräisin ajatus siitä, että ne geologiset prosessit, joita me näemme nykyään, ovat vaikuttaneet myös maapallon historian aikana. Tästä saatiin aivan uusi aikaskaala maapallon historiaan. ”Se oli tärkeää taustatietoa Darwinin teorialle”, Vuorisalo selittää. ”Darwin löysi niin Englannista kuin Beaglen matkalla monista paikoista erilaisia kerrostumia, joissa oli erilaisia fossiileita, merieläimiä ja simpukoita korkealla vuoristossa ja kylähän se vaatii selitystä. Nämä geologiset muutokset olivat yhteydessä jotenkin biologisiin prosesseihin”, taustoittaa Saloniemi.

Uskosta ja uhrauksista

Lyell oli Darwinin läheinen ystävä ja säilyi miehen rinnalla, vaikkei hyväksynytäkään evoluutioteoriaa. ”Darwin menetti osan ystävistään teoriaansa kehittäessä”, kertoo Vuorisalo. ”Sillä oli häneen traag-

inen henkilökohtainen vaikutus”. ”Kokemukset ystävien kanssa vaikuttivat myös siihen, että Lajien synty ilmestyi niin myöhään”, Saloniemi jatkaa. Charles Darwin oli hyvin kiltti mies. Hän vihasi konflikteja, eikä halunnut pahaa kenellekään. ”Suurin osa Lajien synnystä on rakennettu itse asiassa Darwinin keskusteluksi itsensä kanssa. Hän ei olisi missään nimessä halunnut hyväksyä tätä teoriaa, mutta uudestaan ja uudestaan todisteet olivat kuitenkin sen puolella. Se oli varmasti hyvin pitkä ja tuskallinen prosessi”, Saloniemi pohtii.

Darwinin vaimo Emma oli harras uskovaainen ja seurusteluvaiheessa hyvin huolissaan Charlesin taivaaseen pääsystä. Emma kuitenkin pysyi miehensä rinnalla tämän maailmankatsomuksesta huolimatta. ”Darwinin suhde uskontoon on mielenkiintoinen. Myös monet hänen ystävistään olivat hartaita uskovaisia”, kertoo

Vuorisalo. ”Hän lopetti kirkossa käymisen, kun hänen tyttärensä Annie kuoli 10-vuotiaana. Se oli kova isku hänelle, hän ei tainnut koskaan toipua siitä. Julkisesti hän ei kuitenkaan koskaan irtisanoutunut uskonnosta, vasta aivan vanhoilla päivillään hän sanoi olevansa agnostikko.” Saloniemi jatkaa: ”Charles koki Annien kuoleman niin, että jos Jumala on hyvä, hän ei anna tällaista tapahtua. Hän koki sen totaalisen epäoikeudenmukaisuutena. Eikä tämä ollut mitenkään tieteellinen perustelu, vaan täysin henkilökohtainen kokemus, joka voisi tulla kenelle tahansa”. Darwin ei siis uskonut persoonalliseen jumalaan, mutta kokonaan kaiken alulle panijan ajatuksesta hän ei luopunut.

Darwin oli humaani ja ujo

Darwin oli aina sitä mieltä, että ihmiset kuuluvat samaan lajiin. Vuorisalo korostaa, että Darwin oli aikansa mies, ja puhuu mm. matkakirjassaan Beaglen matka ”sivistyneistä sekä alemmista roduista”. ”Olisi turha vaatia, että hän olisi päässyt irti omista väärinkäsityksistään tai ennakkoluuloistaan, aivan samalla tavalla me olemme oman aikamme ennakkoluulojen vankeja.” Darwin kuitenkin inhosi orjuutta. Hän ei myöskään hyväksynyt sosiaalidarwinismia, vaan suhtautui hyvin varovaisesti sen kaltaisiin ajatuksiin.

Darwin vetäytyi maaseudun rauhaan vuonna 1842. Hän sairasteli paljon ja sosiaalinen elämä vaati veronsa. Lontoossa asuessaan hän liikkui aikansa suihkuseurapiireissä. Hän tunsu tieteen huipunimiä ja oli Royal Societyn jäsen jo parikymmentä vuotta ennen Lajien synnyn julkaisua. Kuitenkin Darwin viihtyi parhaiten perhe- ja tuttavapiirissä. ”Lapset ja koirat tulivat aina Charlesin luo. Hän rakasti pieniä lapsia ja koiria”, Vuorisalo kertoo. Etenkin Lajien synnyn jälkeen Darwin karttoi julkisuutta. ”Jossain on sanottu, että hänen iso partansa oli piiloutumiskeino, eivätkä ihmiset välttämättä tunnistanee häntä”, Saloniemi jatkaa.

Timo Vuorisalo

Darwin myös arvosti maallikoiden näkemyksiä. Hän keräsi havaintoja niin merimiehiltä kuin maanmittaajilta ja tullimiehiltä. ”Ja Darwinhan oli itsekin maallikko. Hän ei koskaan väitellyt”, Vuorisalo täsmentää. Opiskeluisaan Darwin ei ollut kovin menestyksekkäs. Nuorta Charlesia kiinnosti enem-

män metsästys kuin opinnot yliopistossa. Hän aloitti ensin lääketieteen opiskelut, ja jatkoi sitten teologian pariin. Luonnontieteistä hän oli kiinnostunut jo pikkupoikana, mutta vasta ystävyys professori Henslow'n kanssa

sai nuoren Darwinin suuntaamaan uransa luonnontieteiden tutkimiseen.

Evoluution uudet tuulet?

Evoluution tutkiminen on 150 vuodessa mullistunut monella tapaa. Uusimpana ilmiönä on lisääntynyt ymmärrys epigenetiikasta. Tiedetään, että evoluutio ei ole vain proteiineja tuottavien geenien muuttumista, vaan taustalla vaikuttavat monimutkaiset geneettiset säätelytekijät. Saloniemi ei kuitenkaan usko epigenetiikan mullistavan kokonaan käsitystämme evoluutiosta. ”Evoluutioteorian perusilmiöt eivät kuitenkaan muutu miksikään, eivät ole muuttuneet koko 150 vuoden aikana”, hän korostaa.

Lähteet: Haastattelu Irma Saloniemen ja Timo Vuorisalon kanssa, sekä Charles Darwin: Elämäni (1987)

Huom! Darwin bileet tulossa syksyllä
2009!

“Hei, meil on sairaan
kivaa just nyt!”

SYNAPSIN SYKSYN TAPAHTUMAT:

23.8.2009: Grillailua uusien opiskelijoiden kanssa VY:llä

1.9.2009: Pilttisauna TYY:n saunalla

2.9.2009: Kaupunkisuunnistus SyyStartin etkoiluna

17.9.2009: SYNAPSIKLUBI @ Dynamo

24.9.2009: Kastajaiset

7.10.2009: Pilttisisit Gillesgårdenilla

22.10.2009: Darwinbileet Sotkulla

12.11.2009: SYNAPSIKLUBI @ Dynamo

18.11.2009: Sitsit

Huom! Synapsi pidättää oikeuden muutoksiin.

**TULOSSA SYKSYLLÄ
2009**

SYNAPSIN T-PAIDAT

